

да се оплакватъ на агентите отъ натискъ, ала били изгонени; всички агенти и драгомани бѣха тамъ. Изборът вървѣше съвършено правилно. Село по село, викайки: да живѣе князътъ. На 11 ч. селянитѣ изцѣло бѣха готови. И жени имаше тукъ. Евреите дойдоха in согрое, викайки: да живѣе князътъ. Граждани имаше малко, или изобщо никакъ. Чиновниците отиваха да гласуватъ, подиръ пладне срещнахъ нѣколцина отъ тѣхъ. На 3 ч. захвана преброяването на бюлетините, което трая до срѣдъ нощъ. Тълпи селяни чакаха тамъ, и бюрото издържа. Актътъ бѣ занесенъ въ кметството и заключенъ въ касата. Островски и Даскаловъ се държаха чудесно.

Преди пладне бѣхъ у генерала, видѣхъ Адженова, Хранова, Лишина (протестира, че вчера въ „Независимост“ била напечатана телеграмата до руския царь). Съ генерала говорихме за необходимите реформи, за администрацията, за полагане изпить отъ чиновниците и т. н. Бѣше нѣкакъ сърдитъ за побоя, ала следъ това каза: *si on a rossé Zankoff et Comp., je n'ai pas beaucoup de compassions pour eux* [ако сѫ били Цанкова и комп., азъ не ги съжалявамъ много]. Говорихме за Финландия и Швеция.—Обѣдавахъ съ Спаса. Селянитѣ приказваха: „Лагаха ни, се ни лагаха, ние си познаваме княза, рускиятъ царь ни освободи и ни изпрати князъ, хвала му, той сигурно желае нашето добро; ако бѣше изпратилъ турчинъ да ни управлява, ние бихме го признали, стига да е отъ царя; гражданитѣ знаятъ да четатъ и да пишатъ, дяволии, а ние не знаемъ, тамъ е цѣлата разлика“.

Подиръ пладне на 3 ч. пакъ отидохъ на изборишето. Тихо. По пътя говорихъ съ Карапиловича, въ вторникъ заминава за Нѣготинъ да участвува въ пограничната комисия. Много приказвахме за Македония. Бѣхъ у Адженова, пристигатъ телеграми отъ другаде. Вечеря. Поставиха ни стража (1 стражаръ) предъ кѫщи, изглежда, че либералитѣ много сѫ ядосани на Спаса. Стояновъ бѣше при мене, търсейки данни за кометата: въ „Марица“ имало глупави статии, остри работи отъ — Икономова.

Изборитѣ. Въ Русчукъ, Варна, Балчикъ, Нови Пазаръ и т. н. е добре. Въ Бѣла е избранъ Адженовъ (вмѣсто Люднакановъ). Въ Свищовъ—Балабановъ и Фил. Мариновъ. Въ Враца всичко е добре, въ Севлиево сѫщо. Въ Дупница селянитѣ не се спогодили, не вѣрвали на гражданитѣ, отложенъ билъ изборътъ. Въ Берковица не се събрали. Въ Орхание бой, искали бѣха отъ тукъ две роти. Въ Плевенъ станали безредици, не дошло до изборъ. Въ Рахово билъ арестуванъ експрефектъ Геновъ, много фалшифициране на бюлетини, изборитѣ били отложени. Въ Габрово били събрани до 3000 избиратели, една тълпа отъ около 100 учители и ученици се втурнали въ изборното място, имало 8 ранени, подкомисарътъ отложилъ избора, нѣмайки войска. Цѣлото население било за князъ. Въ